

RYWKA LUSTIG

ur. 1932; Biała Podlaska

Miejsce i czas wydarzeń	Biała Podlaska, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów, wybuch II wojny światowej, wrzesień 1939, ucieczka do ZSRR

Wybuch wojny i przyczyny ucieczki do ZSRR

Miałam iść pierwszy dzień do szkoły, do pierwszej klasy. Ale niestety już to się nie zdarzyło, bo w nocy były alarmy i zaczęła się wojna. Ludzie zamykali, papiery przyklejali na oknach, bo bali się, że będą bomby gazowe.

Mój ojciec pracował jako introligator i on odnowił bibliotekę akademii dla księży w Janowie Podlasce. Ten biszof [biskup] bardzo lubił mojego ojca i lubił rozmawiać z nim. On powiedział: „Jak on jest u mnie w kancelarii, żeby nikt nie weszedł do nas.” I on powiedział mojemu ojcu: „Ty czytałeś «Mein Kampf»?” To ojciec powiedział: „Nie.” To mówi: „Tam pisał Hitler, że gdzie on wejdzie, to on zabija wszystkich Żydów. Ja Ci daję radę, powiedz twojej rodzinie i twoim sąsiadom, żebyście uciekli. Bo jak Hitler wejdzie, to on wszystkich zabije.” Ojciec nie wiedział, co myśleć. Myśleli wtedy: może wezmą mężczyzn do pracy, a co, zabiją dzieci i kobiety? To nie może być. Ojciec przyszedł do domu i powiedział wszystkim sąsiadom to, co ten biszof powiedział. Oni się śmieli z niego. Powiedzieli, że mój ojciec zwariował, że to nie można wierzyć w to. To nie może być. I tak oni zostali w domu. A myśmy uciekli.

Data i miejsce nagrania	2017-11-28, Ramat Gan
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"